

LÄÄKKEIDEN HAITTAVAIKUTUKSISTA JA HUONOSTA VAIKUTTAVUUDESTA EI SAA PUHUA JULKISUUDESSA

Psykologi kyseenalaisti masennuslääkkeet - Mehiläinen irtisanoi heti

Iltalehti; Tiistai 3.6.2014 klo 15.24 (päivitetty klo 17.51)

”Terveyspalveluyritys Mehiläinen irtisanoi psykologi Aku Kopakkalan viikko Ylen MOT-ohjelmassa esiintymisen jälkeen. Psykologi Aku Kopakkala esiintyi viime maanantaina [Ylen MOT-ohjelmassa](#) ja kyseenalaisti masennuslääkkeiden tehon. Viikon päästä terveyspalveluyritys Mehiläinen irtisanoi hänen työsuhteensa.”

Syyllystyin itsekin **tabun**¹ rikkomiseen 25.10.2010 YLE1:n MOT-ohjelmassa KOLESTEROLI-POMMI, kun kerroin kokemistani statiinin haittavaikutuksista.

Reaktioita tuli:

Käypä hoito-työryhmä älähti kolesteroli-ohjelmasta, julkaistu 28.10.2010

”TV-ohjelmassa [MOT, KOLESTEROLIPOMMI] esitettiin, että Suomessa vain noin 10 ihmishenkeä säästyisi statiinilääkityksellä vuodessa. Tutkimusten perusteella voidaan kuitenkin arvioida, että statiinilääkityksellä estetään Suomessa pikemminkin tuhansia kuin kymmeniä sydänkuolemia vuodessa.” (tummennus Leino Utriainen)

Mediapopulismi näyttää kuolemaa

Suomen Lääkärilehti, Robert Paul, Julkaistu 24.01.2011

*....”Ja sitten tulivat Suomen itämaiset mikroprofessorit ja MOT-ilosanoman tuojat. Heidän ärtyinen ja terävä-ääninen sanomansa velloi vastaan televisiosta ja lehdissä. MOT-ohjelman älytön statiinijuttu teki työni Pekan puolesta turhaksi, ja Pekka lopetti statiinin siihen paikkaan. Hänhän oli valistunut lukija ja televisionkatsoja.... Suomen itämaiset tietäjät ja MOT-toimittajat ajavat vain jotain kuvittelemaansa päämäärää, tai ehkä he vain saavat kiksejä siitä, että heidän ohjelmansa ja heidän asiansa näkyvät mediassa, kuten nyt tässäkin. Heillä ei varmaan ole suvussa keski-ikäisten miesten ruumiita, joita infarktit ja aivohalvaukset ovat säälimättä tuottaneet. Tai niitä, jotka ovat viru-neet halvaantuneina vuosikaudet hoitolaitoksissa...**Montakohan ihmistä nuo ohjelmat saavat omalletunnolleen tulevina vuosina? Tuhansia, kymmeniätuhansia? Ei siinä erikoislääkäriyhdistysten eikä professorien paperinmakuiset ja mediaseksittömät vastaviestit paljoa paina. Kamalasti vaikeita sanojakin. Hyvä kun Lääkärilehteen saivat juttunsa** (Suom Lääkäril 2006;61:880–3). (tummennus Leino Utriainen)*

(Toisessa jutussa **LUURANKOJA KAAPISSA** on tilastokeskuksen numerotietoja. Ne väittävät, että statiinin laajamittaisen pitkäaikaiskäytön jälkeen Suomessa monet verenkiertoelinsairauksista johtuvat kuolemat lähtivät yllättävän jyrkkään nousuun. Näin ainakin virallisten rekisteritietojen perusteella voisi potkaista pallon takaisin Suomen Lääkärilehdelle ja Robert Paulille **Montakohan ihmistä Käypä Hoito-suositukset ja lääkärit saavat omalletunnolleen tulevina vuosina ? Tuhansia, kymmeniätuhansia ?**)

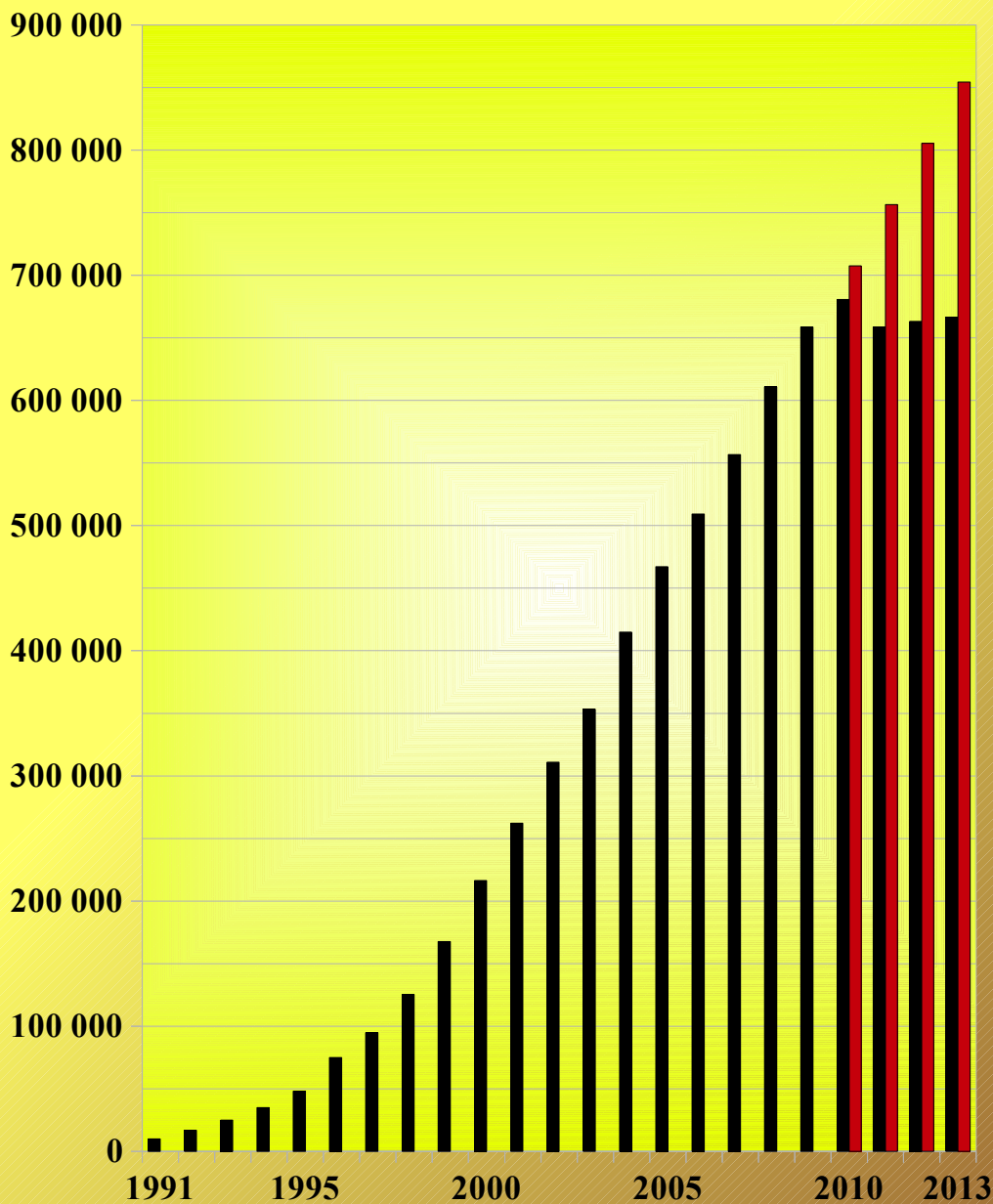
Seuraavalla sivulla on numerotietoa siitä, millaisia summia potilaat ja veronmaksajat ovat säästäneet sillä, että potilaat ovat median tietojen perusteella ymmärtäneet statiinin olleen syy moniin elämää kiusanneisiin haittavaikutuksiin.

¹ Wikipedia kertoo: **Tabut** ovat asioita, joita syystä tai toisesta ei haluta keskustelun piiriin aivan riippumatta siitä, mitä niistä tiedetään

Kuva 1: Statiinien ostajamäärät Suomessa 1991-2013

Miehet ja naiset yhteensä (lähde KELA:n lääkekorvausrekisterit)

■ Toteutunut ■ Jos tasainen kasvu jatkuisi

YLE1:n MOT-ohjelma KOLESTEROLIPOMMI esitettiin 25.10.2010. Tämän jälkeen statiiniostojen kasvu pysähtyi ja kääntyi välillä jopa laskuun. Tasaiseen kasvuun verrattuna vuonna 2013 statiinien ostajia puuttui jo noin 188 000.

Kuva 2: Statiinien ostokustannukset Suomessa v. 1991-2013

Kaikki yhteensä miljoonaa euroa (lähde KELA:n rekisterit)

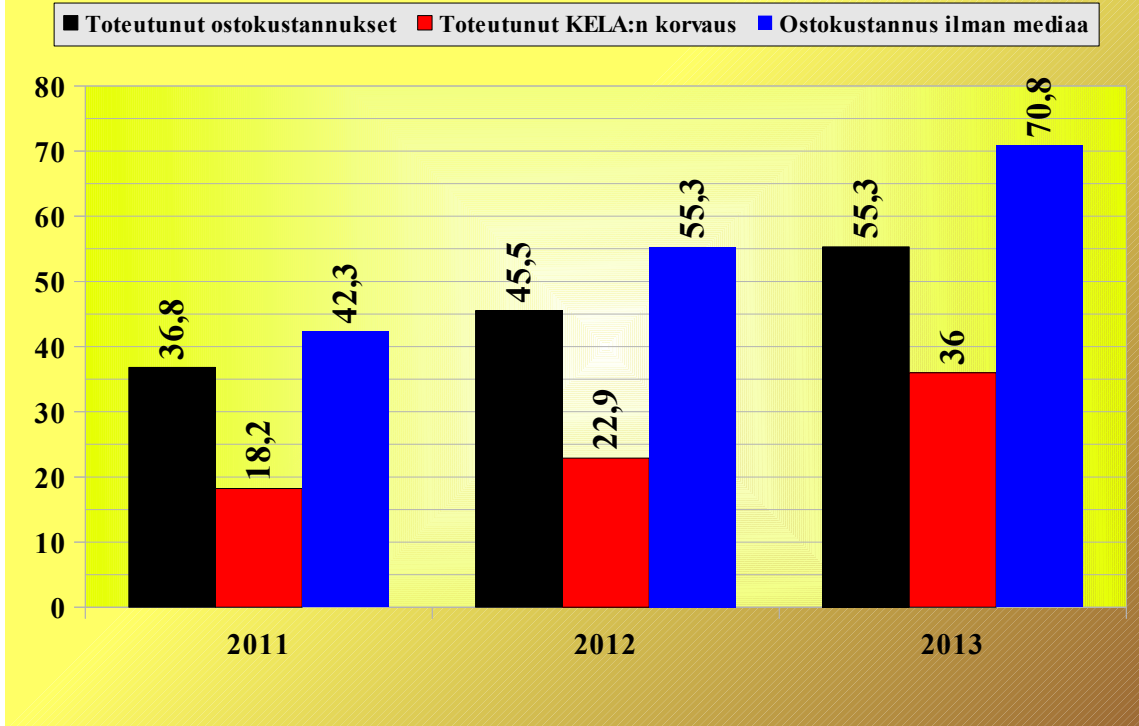

Statiinilääkkeisiin ja -hoitoihin (lääkärikustannuksiin) on kulutettu rahaa Suomessa jo noin 2 miljardia euroa.

- Potilaskäyttövuosia statiinilla on Suomessakin noin 7 miljoonaa.
- Pallolaajennusten vuosittainen määrä on kymmenkertaistunut statiiniaikakaudella.

Kuva 3: Statiinien ostokustannukset Suomessa v. 2011-2013

Kaikki yhteensä miljoonaa euroa (lähde KELA:n rekisterit)

MOT-ohjelman aloittaman julkisen keskustelun aiheuttamat säästöt olivat

- vuonna 2011: $42,3 - 36,8 =$ noin 5,5 miljoonaa euroa
- vuonna 2012: $55,3 - 45,5 =$ noin 9,8 miljoonaa euroa
- vuonna 2013: $70,8 - 55,3 =$ noin 15,5 miljoonaa euroa

Säästö vuosina 2011- 2013 yhteensä $5,5 + 9,8 + 15,5 =$ noin 30,8 miljoonaa euroa

Kaksi Käypä Hoito-professoria Jorma Viikari ja Timo Strandberg kirjoittivat Suomen Lääkärilehdessä 12 - 13/2008 vsk 63 s. 1156 - 1157

...” Kun hintalautakunta rajoitti kalliimpien statiinien määräämistä Suomessa, syntyi sekä Kelalle että väestölle yli 20 miljoonan euron vuotuinen säästö. **Tällä summalla suomalaiset voisivat nyt rahoittaa simvastatiinihoidon noin miljoonalle henkilölle.**”

Vuonna 2008 Suomessa statiinia osti Kelan lääkekorvausrekisterin mukaan 610 913 potilasta. Jos Viikarin ja Strandbergin toive olisi toteutunut Suomessa nyt staiinia käyttäisi noin 1 612 000 henkilöä. Rahaa esimerkiksi vuonna 2013 statiinin ostoihin olisi mennyt noin 133,4 miljoonaa euroa, kun sitä todellisuudessa meni 55,3 miljoonaa euroa. Jos vuonna 2008 olisi toteltu ilman kritiikkiä Viikaria ja Strandbergia, olisi veronmaksajien rahaa kulunut esimerkiksi 2009-2013 **noin 600 miljoonaa euroa enemmän kuin toteutunut summa.**

Käypä Hoito-professorit (esimerkiksi Matti J Tikkanen ja Timo Strandberg suoraan minulle) korostavat, että suositustyö tehdään palkattomana. Nyt kannattaisi maksaa työstä palkka ja vaatia myös vastuuta työn laadusta.